

Broj: 1-4/2023

Subotica, 19. siječnja 2023.

**PROGRAM RADA
ZAVODA ZA KULTURU VOJVOĐANSKIH HRVATA
ZA 2023. GODINU**

Nasljedno dosadašnjim praksama, program rada Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata (u daljnjem tekstu ZKVH), kao prve i do sada jedine profesionalne ustanove u kulturi vojvođanskih Hrvata, i za 2023. godinu temeljimo na dvama glavnim programskim „stupovima“. Prvi „stup“ su temeljni dokumenti ZKVH-a – Odluka o osnutku i Statut, a drugi je „stup“ dosadašnje programske aktivnosti i mjesto koje je ZKVH zauzeo na kulturnoj sceni Hrvata u Vojvodini te sastavnice „Programa rada i razvoja Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata za razdoblje od listopada 2021. do listopada 2025. godine“. U tom smislu ovaj će prijedlog programa rada biti formalno podijeljen u dva dijela: prvi će se odnositi na glavne sastavnice programskih osnova ZKVH-a, a u drugom će se dijelu izravno govoriti o programskim osnovama rada ZKVH-a za 2023. godinu.

U pogledu dotacije osnivača za djelatnost ZKVH-a, Proračunom Autonomne Pokrajine Vojvodine za 2023. godinu, u okviru Programske aktivnosti – Potpora radu zavoda za kulturu nacionalnih zajednica, predviđeno je da Pokrajinsko tajništvo za kulturu i javno informiranje za ZKVH u 2023. godini izdvoji sredstva u visini od **14.200.000,00 (četrnaest milijuna i dvjesto tisuća)** dinara. Ističemo da sredstva opredijeljena za troškove tekućeg rada, odnosno, za izdatke za zarade zaposlenima, naknade članovima tijela uprave, stalne troškove, materijalne troškove, opremu i tekuće održavanje, ne prelaze 50 % od ukupne svote namijenjene za rad ZKVH-a iz proračuna AP Vojvodine. Za financiranje programskih aktivnosti koje su opisane u ovome Programu rada ZKVH-a za 2023. godinu predviđeno je da bude utrošeno 7.926.591,00 dinara iz proračuna AP Vojvodine. Ukupno planirani proračun za 2023. godinu ZKVH-a je 16.450.000,00 a prenosimo 3.845.589,28 dinara.).

I. Temeljne programske smjernice ZKVH-a za 2023. godinu

Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata prva je profesionalna ustanova u kulturi vojvođanskih Hrvata osnovana Odlukom Skupštine AP Vojvodine od 10. ožujka 2008. godine i Odlukom Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine od 29. ožujka 2008. godine „radi očuvanja, unapređenja i razvoja kulture vojvođanskih Hrvata“ (Odluka, čl. 1). Preciznije rečeno, ZKVH je ustanova „za znanstvena, stručna, razvojna i primijenjena istraživanja u području kulture, zatim za menadžment i edukaciju u kulturi te za kulturnu produkciju hrvatske nacionalne zajednice u AP Vojvodini“ (Statut, čl. 1).

Temeljem takvih općih i načelnih određenja glavne svrhe postojanja ZKVH-a, proizlazi da su, kada se one razlože na jednostavnije elemente, najvažnije sastavnice njegove misije sadržane u sljedećim područjima djelovanja: sustavni i stalni rad na promicanju, poticanju, čuvanju, organiziranju i razvitku – a) kulture, znanosti i jezika hrvatske nacionalne zajednice u Vojvodini; b) informacijsko-

dokumentacijske djelatnosti u području kulture, znanosti i umjetnosti; c) umjetničkoga stvaralaštva, napose u radu s mladim talentima; d) stručnoga usavršavanja i obrazovanja djelatnika u kulturi, putem organiziranja seminara, radionica i kampova; e) podrške amaterizmu u hrvatskoj nacionalnoj zajednici u AP Vojvodini; f) afirmaciji multikulturalnosti i interkulturalnosti na području Vojvodine; g) suradnje s ustanovama i organizacijama u području kulture, znanosti i umjetnosti u Republici Srbiji, zatim u državama u kojima Hrvati žive, kao i u državi matičnoga naroda – u Republici Hrvatskoj; te h) međunarodne suradnje u području znanosti, kulture i umjetnosti vojvođanskih Hrvata radi unapređivanja i razvitka međunarodne kulturne suradnje hrvatske nacionalne zajednice. Također, prema volji osnivača, djelatnost ZKVH-a uključuje i izradu i provedbu razvojnih projekata u području znanosti, kulture i umjetnosti vojvođanskih Hrvata za potrebe pokrajinskog tijela uprave ovlaštenog za poslove kulture, Vlade i Skupštine AP Vojvodine te Nacionalnoga vijeća hrvatske nacionalne manjine (Odluka, čl. 17; Statut, čl. 12).

Radi ostvarenja tako raznovrsne i složeno definirane misije, djelatnost ZKVH-a mora uključivati: a) nakladničku djelatnost u navedenim područjima; b) istraživanje u društvenim i humanističkim znanostima od važnosti za identitetske sastavnice Hrvata u Vojvodini; c) istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja; d) konzalting i menadžment poslove u kulturi; e) djelatnost knjižnica; f) djelatnost arhiva; g) djelatnost muzeja, galerija i zbirki; h) zaštitu kulturnih dobara, prirodnih i drugih znamenitosti; i) izgradnju baza podataka, i sl. Drugim riječima, temeljna se misija ima ostvarivati u kulturnim, znanstvenim i umjetničkim djelovanjima na planu: istraživanja, mapiranja, evaluacija, valorizacije, memoriranja, arhiviranja, sistematiziranja, produkcije, edukacije i savjetovanja glede pitanja kulturne baštine, tradicijske kulture i uopće povijesnoga nasljeđa, kao i glede aktualnih prilika, stanja i potreba u sveukupnom kulturnom stvaralaštvu vojvođanskih Hrvata.

Ostvarenje tako definirane misije temeljnim aktima ZKVH-a za posljedicu trebaju imati unaprjeđenje i razvoj kulture vojvođanskih Hrvata putem povećanja i kvalitete i kvantitete autoreceptivnih (narav onoga što o sebi/nama znamo) i autoreprezentativnih (narav onoga kako sebe/nas prikazujemo) kulturnih praksi. U tom smislu, Zavod će nastaviti surađivati s ovdašnjim hrvatskim, ali i većinskim i inozemnim, stručnim osobama, organizacijama, ustanovama, institucijama kako bi: a) imao što kvalitetnije proizvode; b) profilirao i osnažio kadrove, institucije i resurse; te c) povećao broj recipijenata kulture hrvatske zajednice u Vojvodini, to jest osnažio vlastitu prezentaciju kulturnih praksi.

Načini, pak, na koji se trebaju odvijati gore spomenute autoreceptivne i autoreprezentativne kulturne prakse su različiti: a) osmišljavanje i realiziranje znanstvenih istraživanja (u sljedećim znanostima: povijest, kulturologija, etnologija, sociologija, psihologija, politologija, demografija, filologija i sl.); b) organiziranje znanstvenih skupova i stručnih rasprava; c) bibliografska obradba knjiške građe i periodike; d) usustavljanje pristupa prikupljanju i ustrojavanju arhivske građe i javnu prezentaciju iste; e) objavljivanje reprezentativnih umjetničkih i znanstvenih djela; f) priređivanje kulturnih događaja; g) skrb i promocija kulturnoga nasljeđa putem digitalizacije i suvremenoga kulturnog stvaralaštva, napose u segmentima koji su danas slabo vidljivi, i to putem društvenih mreža (vlastita internetska stranica i putem Facebook stranice Zavoda); h) programsko okupljanje znanstvene i kulturne elite; i) postupno ustrojavanje aktivnosti od značaja za kulturu cijele zajednice; j) osnaživanje amaterizma hrvatske nacionalne zajednice u AP Vojvodini; te k) stručno usavršavanje i obrazovanje – organiziranjem seminara, edukacijskih radionica i kampova. To znači da ZKVH kao rezultat svojega djelovanja treba imati: a) kulturne događaje i manifestacije – od književnih večeri, preko likovnih izložaba i koncerata, do znanstvenih tribina i skupova; b) kulturna dobra, kao što su knjige, monografije, brošure, publikacije, nosači zvuka i video materijali; te c) institucionalno primjereno rješenje arhiva hrvatske zajednice u Vojvodini i, tijekom 2015. godine registrirane a od 2016. i inventarizirane, Bibliotece Croaticae.

II. Program rada ZKVH-a za 2023. godinu

Temeljem navedenoga program rada ZKVH-a i za 2023. godinu mora pridonositi ostvarivanju tako, od strane osnivača, određene a u dosadašnjem djelovanju sadržajno razrađene misije. S druge strane, program rada ZKVH-a mora biti na neki način navezan i na aktivnosti ZKVH-a u proteklih nekoliko godina postojanja, napose u onim segmentima djelovanja koji su ocijenjeni kako uspješnima tako i potrebnima na kulturnoj sceni Hrvata u Vojvodini i koji spadaju u procese koji zahtijevaju dulje vremensko trajanje. Program rada ZKVH-a za 2023. godinu bit će i kreativno razumljen, to jest otvoreno koncipiran, u smislu da može pratiti i postojeće konstelacije i ad hoc potrebe na kulturnoj sceni hrvatske zajednice u Vojvodini, koja je još uvijek s jedne strane visoko neusustavljena, a s druge strane nema čvršću i postojanu vremensku dinamiku pulsiranja.

U kontekstu maloprije navedenih sastavnica, valja osvijestiti kako je osnutkom i početkom rada ZKVH-a stvorena jedna od najvažnijih pretpostavki da se kulturi vojvođanskih Hrvata, kao jedinstvenom, cjelovitom i relativno samostalnom fenomenu, istina još uvijek nedovoljno razvijenom (npr. ne postoji profesionalno kazalište ili muzej Hrvata u Vojvodini), počne pristupati na sukladan, stručan i primjeren način. To onda podrazumijeva kako odnos prema bogatoj kulturnoj i uopće povijesnoj baštini Hrvata u Vojvodini, tako i onaj dio koji postoji, koji se producira i pulsira, u obliku kulturnih manifestacija i drugih aktivnosti u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu te u znanosti, u sadašnjosti. U radu ZKVH-a i u 2023. godini mora inzistirati na onakvim profesionalnim aktivnostima i kvalitetnim sadržajima putem kojih se na suvremen i kompetentan način nastoji kako promovirati, poticati, čuvati, razvijati, usustavljivati i organizirati kulturno nasljeđe vojvođanskih Hrvata, tako i obavljati produkcija novih kulturnih događaja, raditi znanstvena istraživanja i predstavljati suvremeno umjetničko stvaralaštvo. Nastavit ćemo unaprjeđivati prostor autoreprezentativnih praksi u kulturnom životu Hrvata u Vojvodini, a prostor autorecepcije vlastitoga nasljeđa i suvremenih kulturnih praksi osnažiti.

Na temelju aktivnosti u proteklih četrnaest godina rada, raspoloživih intelektualnih i uopće kadrovskih kapaciteta i aktualnoga stanja u području kulture vojvođanskih Hrvata, autoreprezentativna praksa i osnaživanje autorecepcije u aktivnostima ZKVH-a u 2023. godini bit će i nadalje različiti – počivat će na osmišljavanju, realiziranju i pružanju podrške znanstvenim istraživanjima te organiziranju znanstvenih skupova i stručnih rasprava iz područja od značaja za identitetska pitanja Hrvata u Vojvodini, zatim na bibliografskoj obradbi knjiške građe i periodike kao i njihovoj prezentaciji putem nastavka digitalizacije koja je započela prije pet godina, objavljivanju reprezentativnih znanstvenih i umjetničkih djela, kodificiranju postojeće i ustrojavanju nove arhivske građe, priređivanju kulturnih događaja, skrbi za kulturno nasljeđe i njegovo promoviranje – osobito kroz program topoteke „Baština Hrvata u Srbiji“, afirmaciji i promociji suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, napose onoga profesionalnoga, nastavku usustavljivanja i organizacijski čvršćeg programskog okupljanja znanstvene i kulturne elite, osnaživanju memoriranja i valorizacije opusa iz kulturne povijesti, postupnom ustrojavanju aktivnosti i same scene u drugim područjima visoke kulture. Planiramo nastaviti uspješno započete suradnje s brojnim hrvatskim institucijama i udrugama kulture – bilo tuzemnim bilo inozemnim – u programima od općeg značaja za hrvatsku kulturu Vojvodine. Kako je kulturni život u svakoj zajednici vrlo dinamičan proces, što je potvrđeno i u djelovanju ZKVH-a od osnutka, u planu rada i razvoja moramo ostavljati i prostor za mogućnost priređivanja *ad hoc* događaja, skupova, priredbi...

Kada je riječ o konkretnim područjima djelovanja, u kojima će se realizirati planirani sadržaji, program rada ZKVH-a za 2023. godinu predviđa rad u **šest programskih područja** unutar kulturnoga polja, koja su unutar sebe iznimno heterogena po cijelom nizu kriterija – od kompetencija sudionika koje oni po sebi zahtijevaju, preko moguće složenosti u realizaciji koje nužno uračunavaju pojedini programi, do razlike u vremenskoj dinamici, napose u onima koji se tiču procesa dugog trajanja. *Prvi*

segment budućega djelovanja odnosit će se na znanstveno-istraživački rad, zatim na razne oblike prezentacije rezultata znanstvenih istraživanja, kao i u dijelu zaštite i očuvanja te izrade i objave registra nematerijalne kultne baštine Hrvata u Vojvodini. *Druga* programska cjelina tiče se kodifikacije i organiziranja arhivske građe u Zavodu, te nastavak rada na digitaliziranju knjiga i periodičnih publikacija, kao i rad na izradi bibliografija te njihova objava. *Treće* područje djelovanja ZKVH-a odnosi se na produkciju novih i koordinaciju postojećih kulturnih događaja Hrvata u Vojvodini, te postizanje njihove veće vidljivosti u javnosti, a sve u cilju što uspješnije prezentacije hrvatske kulture. *Četvrta* programska cjelina odnosi se na one aktivnosti koje Zavod samostalno priređuje u okviru svoje redovite djelatnosti. *Peti* segment rada u programu rada i razvoja ZKVH-a posvećen je suradnji s drugim institucijama i udrugama kulture i znanosti u Vojvodini/Srbiji i u Hrvatskoj. Na koncu, *šesto* područje podrazumijeva strateški osmišljen rad na profiliranju i osnaživanju ljudskih resursa u kulturi vojvođanskih Hrvata.

a) Znanstveno-istraživački program

Aktivnosti u programskom području znanosti i znanstvenoga istraživanja nastavit će se odvijati spram onih segmenata društvenog života koji su od značaja za povijest, sadašnjost i budućnost vojvođanskih Hrvata kao manjinske zajednice u Republici Srbiji. Ovdje računamo na istraživački rad u sljedećim društvenim i humanističkim znanostima: povijesti, kulturologiji, etnologiji, sociologiji, psihologiji, politologiji, demografiji, filologiji, muzikologiji i sl., te njihovim pojedinim konkretnim izvedenicama, kao što su povijest književnosti, povijest umjetnosti, sociologija manjina, etnologija svakodnevnog života, dijalektologija, suvremene jezične prakse, etnomuzikologija... I 2023. godine nastavit će se organizirano istraživanje povijesti hrvatskih porodica, sadržaja iz kulturne i političke povijesti, a rezultati nastojanja na ovome planu bit će prezentirani na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu te objavljuvanjem radnji u publikacijama. Nastavit ćemo rad na području zaštite i očuvanja te objave elemenata registra nematerijalne kulturne baštine na internetskoj stranici ZKVH-a s ciljem da se dio toga uključi u nacionalni registar Srbije te se u tom smislu planira uspostavljanje snažnije suradnje s Centrom u Beogradu i Novom Sadu. Na tom ćemo planu organizirati stručni skup s temom očuvanja nematerijalne kulturne baštine. Pokrenut ćemo stručnu obradu muzejskih elemenata u pojedinim etno-kućama u okviru hrvatskih udruga kulture i u institucijama lokalnih uprava (Vajska, Đurđin) putem multimedijalnih platformi kao što je virtualna šetnja s opisom elemenata. S ciljem nastavka rada na stručnom istraživanju i objavi rezultata, nastavit će se raditi na predstavljanju nematerijalne kulturne baštine Hrvata kako objavom u internetskim medijima (web, Youtube i dr.) tako i u ediciji Nematerijalna kulturna baštine Hrvata u Srbiji.

Nastojat ćemo i nadalje ostvarivati suradnju s fakultetima društvenih i humanističkih znanosti i istovrsnim znanstvenim institutima i zavodima u Hrvatskoj (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet i Akademija umjetnosti Sveučilišta u Osijeku, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Zagreb, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagrebu, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, Pečuh, i dr.), kako bi naša povijest i sadašnjost bile predmetom i diplomskih, magistarskih ili doktorskih radnji. Krajnji cilj je svih aktivnosti u ovom programskom području ZKVH-a da se vremenom dobije, u jednome racionalnom obliku, jasan pregled relevantnih aspekata života hrvatske zajednice u Vojvodini, bilo kroz povijesnu bilo kroz perspektivu sadašnjosti. Konkretno, planirana je (su)organizacija znanstveno-stručnog skupa ZKVH-a i Hrvatske čitaonice Subotica, u okviru Dana hrvatske knjige i riječi – dana Balinta Vujkova u Subotici u listopadu. Tim povodom će biti tiskan zbornik radova s prošlogodišnjem skupa kao i sedma knjiga iz serije „Izabrana djela Balinta Vujkova“. Zavod je suorganizator dvodnevnog znanstvenog skupa sa Šokačkom granom iz Osijeka u lipnju, u Osijeku i Subotici.

Jedan dio rezultata ovih istraživanja bit će objavljen ili u *Godišnjaku za znanstvena istraživanja* ili u samostalnim publikacijama ZKVH-a ili, pak, u sunakladništvu s drugim institucijama i ustanovama (npr. zbornik radova sa skupova koje suorganiziramo sa *Šokačkom granom* iz Osijeka, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj iz Pečuha, Hrvatskom čitaonicom Subotica. U povodu obilježavanja 150 godina od pokretanja *Bunjevačkih i šokačkih novina*, to jest *Bunjevačke i šokačke vile*, Zavod će objaviti sabrane pjesme koje su objavljene u ovim preporodnim publikacijama, čija je priprema započela 2022. godine. Planira se objava kritičkog izdanja bunjevačkih narodnih pisama koje je skupio, zapisao i objavio Ive Prčić, a koje su najčešće nedostupne javnosti.

Planiramo organizirati znanstvene kolokvije i javna predavanja na teme od značaja za kulturnu povijest i sadašnjost Hrvata u Vojvodini, kako bismo nastavili, s jedne strane, okupljati znanstvenike oko ZKVH-a, a s druge strane činili vidljivim znanstveni segment na suvremenoj kulturnoj sceni. Posebnu pozornost posvetit ćemo uključivanjem mlađih osoba u znanstveni život. Nastavit ćemo i s praksom javnog predstavljanja znanstvenih publikacija čiji je ZKVH (su)nakladnik. Planiramo predstaviti četiri monografije o tradicijskoj kulturi Hrvata u Vojvodini u suradnji s Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju u Noći knjige u Zagrebu.

Za aktivnosti u okviru znanstveno-istraživačkog programa opredijeljena su sredstva u visini od 3.290.000,00 (tri milijuna dvjesto devedeset tisuća) dinara (iz sredstava dotacije APV 2.000.000,00 i iz vlastitih izvora 1.290.000,00).

b) Arhivsko-bibliografski i program digitalizacije

ZKVH je počeo rad na stvaranju arhiva hrvatske zajednice, putem redovitog prikupljanja pisanih i drugih materijalnih tragova iz povijesti i suvremenosti koji su od značaja za hrvatsku zajednicu u Vojvodini. Ovaj segment rada i nadalje treba biti dio redovitih aktivnosti ZKVH-a. U 2023. godini nastavit ćemo s već započetim arhiviranjem elektroničkih informativnih i kulturnih sadržaja na hrvatskom jeziku (prilozi na radijskim i televizijskim programima te snimke kulturnih priredaba – Festival bunjevački pisama, HosanaFest, snimke seoskih Dužijanci...) te njihovu obradbu i klasifikaciju. Arhivističko prikupljanje zaostavština hrvatskih kulturnih djelatnika jedna je od važnijih aktivnosti kojom se prikupljaju dokumenti, muzikalije i drugo arhivsko gradivo od značaja za kulturnu povijest. U 2023. godini planiramo preuzeti arhivsko gradivo Bele Tikvickog, popisati ga i stručno obraditi.

Unutar aktivnosti ZKVH-a u proteklome razdoblju poduzeti su i prvi odlučujući koraci na planu ustrojavanja bibliografskoga praćenja aktualne produkcije na hrvatskom jeziku, što će kao dio redovitih aktivnosti biti nastavljeno i u 2023. godini. Nastavit ćemo s radom na izradi kritičke i cjelovite bibliografije vojvođanskih Hrvata te s priređivanjem bibliografija pojedinih periodičnih publikacija.

Nastavlja se kontinuirani i sustavni rad na prikupljanju zavičajne literature (monografskih i serijskih publikacija) i kontinuirano upotpunjavanje fonda zavičajne knjižnice „Biblioteca Croatica“, uz naravno stalno inventuru novih publikacija. Kako je „Biblioteca Croatica“ osnovana 2016. godine, u 2023. godini planira se i revizija knjižnog fonda. Tijekom godine knjižna produkcija ZKVH-a će biti poslana u važne nacionalne knjižnice.

Knjiško nasljeđe Hrvata u Vojvodini je prebogato. No, pojedine periodičke publikacije i knjige su ili nedostupne ili ih je počeo nagrizati zub vremena. Stoga se digitalizacija knjiške građe vojvođanskih Hrvata pokazuje kao nužnost, a konkretne poslove na tomu planu, koje smo započeli 2016., i o čemu je javnost upoznata, nastavit ćemo sustavno raditi i tijekom 2023. godine, napose kada je riječ o raritetnim publikacijama te o onima koje se odnose na jezičnu baštinu vojvođanskih Hrvata. U planu je i digitalizacija građe vezane uz hrvatske velikane čije se obljetnice obilježavaju ili su

značajni zbog svog prinosa kulturi i kulturnoj povijesti Hrvata u Vojvodini (Srbiji) (Lajčo Budanović, Matija Poljaković, i dr.).

Segment arhivistike uključuje i rad na prikupljanju i objavi arhivskog gradiva u okviru projekta „Topoteka Baština Hrvata u Srbiji“ pokrenutog 2019. u suradnji s Međunarodnim centrom za arhivska istraživanja ICARUS. Ovo je prva takva platforma na području Republike Srbije, s ciljem prikupljanja i prezentiranja starih fotografija i dokumenata kako bi bili dostupni na jednom mjestu. Nakon objave velikog broja sadržaja s prostora na kojem žive šokački Hrvati, slijedi nastavak prikupljanja građe s prostora Srijema i Banata.

Za aktivnosti u okviru kodifikacije i organiziranja arhivske građe u Zavodu, izrade bibliografija i njihovo objavljivanje te pristupa digitalizacije knjiške baštine opredijeljena su sredstva u visini od 2.845.000,00 (dva milijuna i osamsto četrdeset pet tisuća) dinara (iz sredstava dotacije APV 1.900.000,00 i iz vlastitih izvora 945.000,00 dinara).

c) Nastavak institucionalizacije, organizacijsko koordiniranje i povezivanje akademske likovne i glazbene umjetnosti kao i književne scene, te produkcija izložaba, koncerata i nastavak izlaženja časopisa za književnost i umjetnost „Nova riječ“ – programi prezentacije hrvatske kulture

Ovaj segment unutar institucionalne strukture u kulturi hrvatske zajednice ni na koji način nije bio ustrojen ili organiziran te je ZKVH početkom svojega postojanja realizirao prve odlučujuće korake na tome planu. Učinjeni su napori u sagledavanju prirode te scene, zatim dinamike i vrste događaja kao i njihovih posljedica, te dosega aktivnosti u ovim područjima. Naša daljnja nastojanja bit će usmjerena na izgradnju čvršće ne samo organizacijske već i institucionalne forme, te na produkcijsku dinamiku u ovom području. ZKVH-u će se, u suradnji sa stručnjacima i drugim institucijama (npr. Galerija naive u tehnici slame, Gradski muzej Subotica, Zavičajna galerija „Dr. Vinko Perčić“ i dr.) nastaviti sustavna izučavanja, vrednovanja, dokumentiranja i predstavljanja suvremene likovne i primijenjene umjetnosti vojvođanskih Hrvata i njihovih recentnih opusa. Zavod će u javnosti predstavljati izložbe koje su obilježile neke od važnijih obljetnica velikana ili su posljedica određenih istraživanja. Tako će se izložba priređena u čast utemeljitelja modernog hrvatskog kiparstva, rodnom iz Srijemske Mitrovice – Roberta Frangeša Mihanovića, povodom 150. obljetnice njegova rođenja, prirediti i u drugim mjestima.

U 2023. godini Zavod će nastaviti organizaciju programa prezentacije hrvatske kulture, napose priređivanjem izložaba kojima se promovira kultura i kulturno naslijeđe. Dvije će se izložbe prirediti u mjestima gdje žive Hrvati u Vojvodini, Republici Srbiji, a planira se i priređivanje u Hrvatskoj. Riječ je o izložbama: 150. obljetnica izlaska prvog broja *Bunjevačkih i šokačkih novina* pokretača i urednika biskupa Ivana Antunovića, i *Bunjevačke i šokačke vile*, te „Živa baština – nematerijalna kulturna baština Hrvata u Srbiji“.

Na polju glazbene baštine, ZKVH će nastaviti rad na izučavanju glazbene baštine vojvođanskih Hrvata i njezinom promoviranju, samostalno ili skupa s drugim kulturnim institucijama ili udrugama. Isto tako, i tijekom sljedeće godine nastavit ćemo raditi na promoviranju vrhunskoga glazbenog stvaralaštva, bilo onoga umjetničkoga ili, pak, tradicijskoga. Plan je snimiti tradicijsku i tamburašku glazbu Hrvata u Vojvodini kao dio projekta nematerijalne kulturne baštine.

I u 2023. godini planira se, primjereno estetskim kriterijima koji se primjenjuju u književnosti i umjetnosti, nastaviti izdavati časopis za književnost i umjetnost „Nova riječ“ – periodičnu publikaciju, s ciljem da bude prostor za prezentaciju izvrsnosti u aktualnoj umjetničkoj i književnoj praksi. Naglasak će i dalje biti stavljen na okupljanje mlađih književnika i stručnijih suradnika, a planirana 2 broja bit će objavljena u sunakladništvu s NIU „Hrvatska riječ“.

Za aktivnosti u okviru institucionalizacije, organizacijskog koordiniranja i povezivanja akademske likovne i glazbene umjetnosti kao i književne scene, te produkcije izložaba, koncerata i

nastavka izlaženja časopisa za književnost i umjetnost opredijeljena su sredstva u visini od 2.989.991,00 (dva milijuna devetsto osamdeset devet tisuća devetsto devedeset jedan) dinara (iz sredstava dotacije APV 1.656.591,00 i iz vlastitih izvora 1.333.400,00) dinara.

d) *Produkcija novih i koordinacija postojećih kulturnih događaja Hrvata, te njihova veća vidljivost – programske aktivnosti Zavoda*

U ovom dijelu programa rada za 2023. godinu, planiramo i dalje nastaviti raditi na produkciji kulturnih događaja ZKVH-a. Oni će biti neposredna posljedica aktivnosti koje se unutar ZKVH-a budu odvijale u navedenim programskim područjima, a pokrivat će cijelu lepezu ustaljenih vrsta: izložbe, koncerte, tribine, književne večeri, javna predavanja, znanstvene skupove, stručne rasprave, filmske večeri, kazališne priredbe, objavljivanje knjiga i brošura... Realizirat ćemo i nadalje program prezentacije filmske produkcije iz Republike Hrvatske „Ciklus hrvatskog filma“ s partnerom iz Zagreba – Udrugom „Artizana“. Također, radit ćemo na planu prezentacije ovdašnjeg umjetničkog stvaralaštva u Republici Hrvatskoj.

Zavod se uključuje u promociju hrvatske kulture i rada mjesnih hrvatskih udruga i putem filmskog medija te internetskih platformi.

Zavod će nastaviti pomagati produkciju i organiziranje svih kulturnih manifestacija vojvođanskih Hrvata koje imaju pokrajinski i regionalni značaj, a gdje je za to iskazana potreba od strane organizatora (npr. Dani hrvatske knjige i riječi – dani Balinta Vujkova, 4 praznika hrvatske zajednice, Festival bunjevački pisama, natjecanje recitatora, Dani A. G. Matoša i J. Andrića, nagrađivanje najboljih učenika u nastavi na hrvatskom jeziku, Šokci i baština, Srijemci Srijemu...). I nadalje ćemo nastaviti pružati logističku, stručnu i svaku drugu pomoć onim manifestacijama koje imaju veći kulturni značaj unutar hrvatske zajednice u Vojvodini i za što budemo kontaktirani. Kao i ranijih nekoliko godina, poseban naglasak u radu ZKVH-a u 2023. godini bit će stavljen i na istraživanja te prigodna obilježavanja obljetnica rođenja ili smrti velikana Hrvata u Vojvodini ili obljetnice važnih događaja, što planiramo raditi u suradnji s drugim hrvatskim institucijama i organizacijama u okviru objedinjenih aktivnosti koje nazivamo „Novi preporod Hrvata u Srbiji“ – Godine novog preporoda. U okviru ovog programa različitim ćemo programima i sadržajima obilježiti obljetnice velikana koji su svojim radom i djelovanjem zadužili Hrvate u Vojvodini (Republici Srbiji) (među njima se ističu Lajčo Budanović, Antun Gustav Matoš, Matija Poljaković). Posebni program priprema su u povodu 150. obljetnice Antuna Gustava Matoša u više mjesta (Beograd, Plavna, Subotica, Tovarnik, Zagreb), a tim će se povodom tiskati i knjiga u ediciji „Matošev milenij“.

Pod koordinacijom postojećih kulturnih aktivnosti prije svega se misli na poslove oko usuglašavanja programa i dinamike rada na već postojećim aktivnostima unutar kulturnih institucija i organizacija hrvatske zajednice u Vojvodini, te poticanje planiranja zajedničkih aktivnosti, koje trebaju završiti izradom kalendara stalnih kulturnih događaja vojvođanskih Hrvata za 2024. godinu. Također, s HNV-om i NIU „Hrvatska riječ“ na koncu godine objavit ćemo zajednički zidni kalendar za 2024. godinu.

I u 2023. godini nastaviti ćemo s redovitim održavanjem internetske stranice ZKVH-a, koja je u novom i suvremenom obliku te predstavlja najposjećeniju web stranicu Hrvata u Vojvodini, Srbiji. Ona je biti u funkciji prezentacije kulture vojvođanskih Hrvata uopće, i to putem popularnih ukaza na vlastitu povijest, prikazima velikana, materijalnim tragovima kulture, kratkim informacijama o institucijama i organizacijama, projektima, događajima, sadržajima publikacija... Sadržaji objavljeni u „Godišnjaku za znanstvena istraživanja“ i „Novoj riječi“ bit će dostupni i na internetskoj mreži.

Nastavit ćemo s aktivnostima na usustavljanju i razvoju institucije nagrađivanja u kulturi. Prije svega, praksa dodjele nagrada koje bi bile u funkciji valorizacije aktualne knjiške produkcije među Hrvatima u Vojvodini bit će nastavljena dodjelom nagrade „Emerik Pavić“ za najbolju knjigu

objavljen u protekloj godini, a bit će dodijeljena trijenalna nagrada, „Antun Gustav Matoš“ za najbolju knjigu poezije u protekle tri godine.

U području književnog stvaralaštva planira se aktivirati redovito predstavljanje knjiga i književnika u radu Književnog salona u suradnji s hrvatskim udrugama i institucijama.

ZKVH će tijekom 2023. godine započeti pripremu različitih aktivnosti kojima će se 2024. obilježiti 15. obljetnica rada Zavoda.

Za aktivnosti u okviru produkcije novih i koordinacije postojećih kulturnih događaja Hrvata, te njihova veća vidljivost opredijeljena su sredstva u visini od 2.046.830,00 (dva milijuna četrdeset šest tisuća osamsto trideset) dinara (iz sredstava APV 1.200.000,00 i iz vlastitih izvora 846.830,00) dinara.

e) Suradnja s drugim institucijama u Vojvodini/Srbiji i u Hrvatskoj

Suradnja će se nastaviti odvijati u okviru onih programa koji su od značaja za kulturu, umjetnost i znanost te njezin razvoj kod vojvođanskih Hrvata. Ona će se odvijati kako s kulturnim institucijama i organizacijama vojvođanskih Hrvata tako i s ustanovama kulture čiji su osnivači tijela državne uprave. S druge strane, slična će se suradnja odvijati s kulturnim, znanstvenim i visokoškolskim institucijama kulture iz Republike Hrvatske, te s institucijama hrvatskih manjinskih zajednica u drugim državama.

Važna je i suradnja sa zavodima manjinskih zajednica u AP Vojvodini koja se nastavlja 2023.

Za aktivnosti u okviru suradnje s drugim institucijama u Vojvodini/Srbiji i u Hrvatskoj opredijeljena su sredstva u visini od 2.529.489,68 (dva milijuna petsto dvadeset devet tisuća četristo osamdeset devet i 68/100) dinara (iz sredstava dotacije APV 1.100.000,00 i iz vlastitih izvora 1.429.489,68) dinara.

f) Rad na profiliranju i osnaživanju ljudskih resursa

Segment kulture vojvođanskih Hrvata još uvijek nije u dovoljnoj mjeri profiliran, stoga se nastavak rada u ovom području sam po sebi nameće i to od elementarnoga evidentiranja raspoloživih ljudskih resursa pa do njihova strukturiranja i osnaživanja u svakom od pojedinih područja, što je već započeto u aktivnostima ZKVH-a u proteklom razdoblju. Planiramo redoviti susret s predstavnicima hrvatskih udruga kulture s aktualnim temama važnim za njihovo djelovanje. Posebni segment i nadalje će biti usavršavanje ljudi koji rukovode amaterskim kulturnim institucijama i organizacijama i to u području upravljanja organizacijama, projektnog planiranja i menadžmenta kulturnih manifestacija. Planiramo u suradnji sa sličnim udrugama održati dva seminara za pomoć u radu hrvatskih udruga kulture (za rad s recitatorima i voditeljima programa, javnih nastupa).

Za aktivnosti u okviru rada na profiliranju i osnaživanju ljudskih resursa opredijeljena su sredstva u visini od 140.000,00 (sto četrdeset tisuća) dinara (iz sredstava dotacije APV 70.000,00 i iz vlastitih izvora 70.000,00) dinara.

U Subotici, siječnja 2023. godine

v. d. ravnateljice Zavoda za kulturu
vojvođanskih Hrvata

Katarina Čeliković v. r.